

## INSTRUKCJA PREZESA GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

z dnia 3 czerwca 1953 r.

w sprawie zakresu działania i podziału funkcji w wydziałach statystyki i zakresu działania statystyków powiatowych w prezydiach rad narodowych.

Na podstawie § 22 ust. 2 uchwały Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. — Instrukcja nr 2 w sprawie składu, podziału pracy i trybu działania prezydiów rad narodowych (Monitor Polski Nr A-57, poz. 654 z późniejszymi zmianami) oraz § 1 zarządzenia nr 26 Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1953 r. w sprawie przekazania uprawnień władzy naczelnej w stosunku do wydziałów statystyki i statystyków powiatowych (Monitor Polski Nr A-24, poz. 286) ustala się następujący zakres działania i podział funkcji w wydziałach statystyki i zakres działania statystyków powiatowych prezydiów rad narodowych:

**A. W prezydiach wojewódzkich rad narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) oraz w prezydiach rad narodowych miast liczących ponad 100.000 mieszkańców.**

**I. Podział organizacyjny.**

§ 1. Wydział statystyki dzieli się na:

1) oddział organizacji i inspekcji:

- a) grupę spraw organizacji i koordynacji,
- b) grupę spraw szkolenia zawodowego,

c) zespół inspektorski;

2) oddział statystyki gospodarczej:

- a) grupę spraw statystyki przemysłu i rzemiosła, zatrudnienia i funduszu płac,
- b) grupę spraw statystyki rolnictwa i leśnictwa,
- c) grupę spraw statystyki obrotu towarowego, skupu, kontraktacji, żywienia zbiorowego i cen,
- d) grupę spraw statystyki budownictwa, inwestycji, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, komunikacji i łączności;

3) oddział statystyki społecznej:

- a) grupę spraw statystyki ludności,
- b) grupę spraw statystyki zdrowotności i pomocy społecznej,
- c) grupę spraw statystyki oświaty, kultury i kultury fizycznej;

4) samodzielny referat ogólny:

- a) grupę spraw ogólnych,
- b) grupę spraw budżetowych.

## II. Podział czynności.

§ 2. 1. Oddział organizacji i inspekcji obejmuje sprawy: organizacji i koordynacji oraz inspekcji i kontroli prac statystyczno-sprawozdawczych prowadzonych przez urzędy i instytucje państwowe, przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej oraz inne instytucje i organizacje, a w szczególności sprawy zwalczania nielegalnej sprawozdawczości statystycznej, sprawy ogólnego nadzoru nad wydziałami statystyki i statystykami powiatowymi w prezydiach rad narodowych niższego stopnia, sprawy szkolenia zawodowego pracowników komórek statystycznych.

2. Grupa spraw organizacji i koordynacji obejmuje sprawy:

- 1) organizacji wszelkich prac statystyczno-sprawozdawczych prowadzonych w ramach wydziału i podległych komórek organizacyjnych;
- 2) organizacji prac statystyczno-sprawozdawczych, prowadzonych poza wydziałem i podległymi komórkami organizacyjnymi, w zakresie zagadnień objętych terenowym planem gospodarczym, w zakresie zaś zagadnień planowanych centralnie — jedynie na specjalne zlecenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- 3) koordynacji prac statystycznych prowadzonych na terenie objętym działalnością wydziału przez władze, urzędy i instytucje, przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej i inne instytucje, na które został nałożony obowiązek prowadzenia prac statystyczno-sprawozdawczych instrukcjami wydanymi lub zatwierdzonymi przez Główny Urząd Statystyczny;
- 4) prowadzenie metryk statystycznych;
- 5) prowadzenie rejestru instrukcji i formularzy wprowadzonych lub zatwierdzonych przez Główny Urząd Statystyczny.

3. Grupa spraw szkolenia zawodowego obejmuje szczególnie opracowanie i przystosowanie do warunków lokalnych ramowych programów szkolenia pracowników statystycznych na obszarze województwa oraz organizacji i przeprowadzenia planowego szkolenia służb statystycznych w komórkach organizacyjnych prezydiów rad narodowych oraz we wszystkich urzędach, instytucjach państwowych, przedsiębiorstwach gospodarki uspołecznionej i innych instytucjach i organizacjach w porozumieniu z właściwymi organami władzy, którym te komórki podlegają.

4. Zespół inspektorski obejmuje sprawy:

- 1) przeprowadzania inspekcji i kontroli prac statystyczno-sprawozdawczych, prowadzonych na terenie województwa, w zakresie zagadnień objętych terenowym planem gospodarczym, w zakresie zaś zagadnień planowanych centralnie — jedynie na specjalne zlecenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z punktu widzenia legalności, terminowości, poprawności i wiarygodności oraz nadzoru nad organizacją prac statystyczno-sprawozdawczych;
- 2) prowadzenie instruktażu dla pracowników statystyczno-sprawozdawczych w jednostkach, objętych inspekcją i kontrolą.

§ 3. 1. Oddział statystyki gospodarczej obejmuje sprawy: zbierania, opracowywania i analizowania danych statystycznych w dziedzinie statystyki gospodarczej w zakresie i trybie ustalonych instrukcjami Głównego Urzędu Statystycznego i udzielania jednostkom planującym niezbędnych informacji statystycznych.

2. Grupy spraw wymienione w § 1 pkt 2 lit. a) — d) obejmują każda w swoim zakresie działania następujące sprawy:

- 1) zbierania, opracowywania i analizowania danych statystycznych;
- 2) zaopatrywania w formularze statystyczne, zbierania materiałów statystycznych i opracowania zestawień zbiorczych przewidzianych w instrukcjach Głównego Urzędu Statystycznego;
- 3) udzielania jednostkom planującym niezbędnych informacji statystycznych.

§ 4. 1. Oddział statystyki społecznej obejmuje sprawy: zbierania, opracowywania i analizowania danych statystycznych w dziedzinie statystyki społecznej w zakresie i trybie ustalonych instrukcjami Głównego Urzędu Statystycznego i udzielania jednostkom planującym niezbędnych informacji statystycznych.

2. Grupy spraw wymienione w § 1 pkt 3 lit. a) — c) obejmują każda w swoim zakresie działania następujące sprawy:

- 1) zbierania, opracowywania i analizowania danych statystycznych;
- 2) zaopatrywania w formularze statystyczne, zbierania materiałów statystycznych i opracowania zestawień zbiorczych przewidzianych w instrukcjach Głównego Urzędu Statystycznego;
- 3) udzielania jednostkom planującym niezbędnych informacji statystycznych.

§ 5. 1. Samodzielny referat ogólny obejmuje sprawy: ogólne, organizacyjne, planowania i sprawozdawczości, budżetu oraz sprawy nie należące do zakresu działania innych oddziałów.

2. Grupa spraw ogólnych obejmuje sprawy:

- 1) korespondencji, maszynopisania i powielania;
- 2) biblioteki statystycznej oraz prenumeraty czasopism i dzienników urzędowych;
- 3) osobowe pracowników wydziału w zakresie dyscypliny pracy oraz prowadzenia ewidencji pracowników podległych komórek organizacyjnych;
- 4) nie należące do zakresu działania innych oddziałów.

3. Grupa spraw budżetowych obejmuje sprawy:

- 1) budżetowe wydziału i budżetów podległych komórek organizacyjnych;
- 2) zaopatrzenia materiałowego;
- 3) wszelkie inne sprawy gospodarcze i administracyjne.

**B. W prezydiach powiatowych rad narodowych i w prezydiach rad narodowych miast stanowiących powiaty, a liczących do 100.000 mieszkańców.**

**Zakres działania statystyka powiatowego.**

§ 6. Do obowiązków statystyka powiatowego należą następujące sprawy:

- 1) zaopatrywania w formularze statystyczne, zbierania materiałów statystycznych i opracowania zestawień zbiorczych, przewidzianych w instrukcjach Głównego Urzędu Statystycznego;
- 2) czuwania nad właściwą organizacją i instruktaż oraz nadzór nad należytym i terminowym wykonywaniem prac statystyczno-sprawozdawczych na terenie powiatu (miasta) w zakresie rad narodowych oraz na zlecenie wydziału statystyki prezydium wojewódzkiej rady narodowej — w urzędach i instytucjach państwowych, przedsiębiorstwach gospodarki społecznej oraz innych instytucjach i organizacjach na terenie powiatu, na które został nałożony obowiązek prowadzenia prac statystyczno-sprawozdawczych instrukcjami wprowadzonymi lub zatwierdzonymi przez Główny Urząd Statystyczny;
- 3) sprawy organizowania i prowadzenia aktualnej ewidencji korespondentów rolnych;
- 4) wykonywania zadań zleconych przez wydział statystyki prezydium wojewódzkiej rady narodowej;
- 5) udzielania jednostkom planującym niezbędnych informacji statystycznych według instrukcji wydziału statystyki prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

**C. Postanowienia ogólne.**

§ 7. 1. Wydziały statystyki i statystycy powiatowi wykonują ponadto czynności przy przeprowadzaniu spisów.

2. Zakres działania wydziałów statystyki w prezydiach rad narodowych oraz statystyków powiatowych w okresach spisów i innych masowych badań statystycznych ustala odrębne instrukcje.

§ 8. Wydziały statystyki i statystycy powiatowi udzielają pomocy przy opracowaniu sprawozdań z wykonania terenowych planów gospodarczych.

§ 9. 1. Prezydium wojewódzkich rad narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) oraz prezydium rad narodowych miast liczących ponad 100.000 mieszkańców mogą zamiast grup spraw tworzyć referaty, o ile zachodzi istotna potrzeba, a liczba przyznaczonych etatów wynosi co najmniej 3.

2. Utworzenie referatu zamiast grupy spraw następuje w prezydiach wojewódzkich rad narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) w drodze uchwały prezydium rady narodowej, a w prezydiach rad narodowych miast liczących ponad 100.000 mieszkańców — w drodze uchwały prezydium rady narodowej za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

§ 10. W razie utworzenia w prezydiach rad narodowych miast liczących ponad 100.000 mieszkańców zamiast wydziałów statystyki oddziałów statystyki, oddziały te mają bezpośredni podział na grupy spraw, odpowiadający podziałowi wydziałów statystyki (na oddziały i samodzielny referat).

§ 11. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego: Z. Padowicz